

POLACY W OBLICZU ŚMIERCI I PO ŚMIERCI OFIAR KATASTROFY POD SMOLEŃSKIEM

*Wyniki sondażu
przeprowadzonego przez TNS OBOP
dla Ośrodka Myśli Politycznej*

z dn. 19 – 20 kwietnia 2010 r.

SPIS TREŚCI

Spis Treści	1
Informacje o badaniu	2
Główne wyniki	3
Margines błędu przy wnioskowaniu	7
Kontrola realizacji i jakości badania w TNS OBOP	8

INFORMACJE O BADANIU

TEMAT:	POLACY W OBLICZU ŚMIERCI I PO ŚMIERCI OFIAR KATASTROFY POD SMOLEŃSKIEM. <i>Wyniki sondażu przeprowadzonego przez TNS OBOP dla Ośrodka Myśli Politycznej</i>
TERMIN REALIZACJI BADAŃ:	19 – 20 kwietnia 2010 r.
PRÓBA	OGÓLNOPOLSKA, REPREZENTATYWNA, LOSOWA OSÓB W WIEKU 18 I WIĘCEJ LAT
LICZBA ZREALIZOWANYCH WYWIADÓW	1003
MAKSYMALNY STATYSTYCZNY BŁĄD POMIARU	±3,1%
METODOLOGIA BADANIA:	SONDAŻ ZREALIZOWANY ZA POŚREDNICTWEM WYWIADÓW TELEFONICZNYCH CATI
PROGRAMY WYKORZYSTANE DO OBLICZEŃ STATYSTYCZNYCH	SPSS FOR WINDOWS 14.0.

1% w próbie odpowiada 308535 osobom w populacji

GŁÓWNE WYNIKI

Kolejność odczytywania poszczególnych podpytań
była każdorazowo losowana

W DNIACH KATASTROFY, POWROTU DO POLSKI OFIAR I POGRZEBU PARY PREZYDENCKIEJ TOWARZYSZYŁY NAM RÓŻNE UCZUCIA. A CZY PAN(I) ODCZUWAŁ(A) W TAMTYCH DNIACH: - OBAWĘ -		
zdecydowanie tak	25	53
raczej tak	28	
raczej nie	26	42
zdecydowanie nie	16	
<i>trudno mi powiedzieć</i>	5	

Dane w proc.

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

W DNIACH KATASTROFY, POWROTU DO POLSKI OFIAR I POGRZEBU PARY PREZYDENCKIEJ TOWARZYSZYŁY NAM RÓŻNE UCZUCIA. A CZY PAN(I) ODCZUWAŁ(A) W TAMTYCH DNIACH: - POCZUCIE WSPÓLNOTY -		
zdecydowanie tak	55	91
raczej tak	36	
raczej nie	7	8
zdecydowanie nie	1	
<i>trudno mi powiedzieć</i>	1	

Dane w proc.

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

**W DNIACH KATASTROFY, POWROTU DO POLSKI OFIAR I POGRZEBU PARY PREZYDENCKIEJ
TOWARZYSZYŁY NAM RÓŻNE UCZUCIA.**

**A CZY PAN(I) ODCZUWAŁ(A) W TAMTYCH DNIACH:
- ŻAŁ -**

zdecydowanie tak	68	93
raczej tak	25	
raczej nie	6	7
zdecydowanie nie	1	
<i>trudno mi powiedzieć</i>	0	

Dane w proc.

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

**W DNIACH KATASTROFY, POWROTU DO POLSKI OFIAR I POGRZEBU PARY PREZYDENCKIEJ
TOWARZYSZYŁY NAM RÓŻNE UCZUCIA.**

**A CZY PAN(I) ODCZUWAŁ(A) W TAMTYCH DNIACH:
- OSAMOTNIENIE -**

zdecydowanie tak	27	51
raczej tak	24	
raczej nie	29	47
zdecydowanie nie	18	
<i>trudno mi powiedzieć</i>	2	

Dane w proc.

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

**W DNIACH KATASTROFY, POWROTU DO POLSKI OFIAR I POGRZEBU PARY PREZYDENCKIEJ
TOWARZYSZYŁY NAM RÓŻNE UCZUCIA.**

**A CZY PAN(I) ODCZUWAŁ(A) W TAMTYCH DNIACH:
- NIEWOWIERZANIE -**

zdecydowanie tak	54	81
raczej tak	27	
raczej nie	9	17
zdecydowanie nie	8	
<i>trudno mi powiedzieć</i>	2	

Dane w proc.

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

W JAKI SPOSÓB WYRAŻAŁ(A) PAN(I) SWE UCZUCIA W OBLICZU ŚMIERCI I PO ŚMIERCI OFIAR KATASTROFY POD SMOLEŃSKIEM?	
modliłem(am) się w domu	60
rozmawiałem(am) o tym z rodziną	87
rozmawiałem(am) o tym z sąsiadami, znajomymi z pracy, szkoły	80
tłumaczyłem(am) dzieciom	36
wziąłem(am) udział we mszy świętej poświęconej ofiarom katastrofy	55
wywiesiliśmy biało-czerwoną flagę na domu, balkonie, w oknie, na samochodzie	48
zapaliłem(am) świecę, złożyłem(am) kwiaty pod kościołem, krzyżem, na ulicy, na placu	36
rozmawiałem(am) o tym z ludźmi, których dotąd nie znałem(am)	29
wziąłem(wzięłam) udział we wspólnych uroczystościach, manifestacjach na placach, ulicach w mojej miejscowości <i>(dla warszawiaków dotyczy to bycia pod Pałacem lub na Placu)</i>	16
wyjechałem do Warszawy, aby uczcić ofiary katastrofy	3
wyjechałem do Krakowa na pogrzeb pary prezydenckiej	2
nosiłem(am) żałobę	30
kontaktowałem(am) się z innymi poprzez SMS, maile	29
uczestniczyłem(am) w dyskusji na ten temat na formach internetowych	10
plakałem(am)	44
inne, jakie	6
<i>trudno powiedzieć</i>	0

Dane w proc.

Wyniki nie sumują się do 100% - badani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

Kolejność odpowiedzi odczytywanych była losowana

MÓWI SIĘ DZIŚ O TYM, ŻE PREZYDENT BYŁ NIESPRAWIEDLIWIE ATAKOWANY PRZEZ DZIENNIKARZY, MEDIA. A CZY PAN(I) ZGADZA SIĘ Z TĄ OPINIĄ, CZY TEŻ NIE?		
zdecydowanie zgadzam się	38	68
raczej zgadzam się	30	
raczej nie zgadzam się	16	25
zdecydowanie nie zgadzam się	9	
<i>trudno powiedzieć</i>	7	

Dane w proc.

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

CZY CZUJE PAN(I) DUMĘ Z ZACHOWAŃ WIĘKSZOŚCI POLAKÓW W OSTATNICH DNIACH?		
zdecydowanie tak	68	96
raczej tak	28	
raczej nie	2	3
zdecydowanie nie	1	
<i>trudno powiedzieć</i>	1	

Dane w proc.

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

CZY - PANA(I) ZDANIEM – LECH KACZYŃSKI DOBRZE WYPEŁNIAŁ OBOWIĄZKI PREZYDENTA?		
zdecydowanie tak	32	81
raczej tak	49	
raczej nie	12	16
zdecydowanie nie	4	
<i>trudno powiedzieć</i>	3	

Dane w proc.

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom.

MARGINES BŁĘDU PRZY WNIOSKOWANIU

		Wielkość frakcji:											
Wierwiad.ność:	0,95	1%	3%	5%	10%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%
Wielkość próby													
50		2,8%	4,7%	6,0%	8,3%	9,9%	11,1%	12,0%	12,7%	13,2%	13,6%	13,8%	13,9%
100		2,0%	3,3%	4,3%	5,9%	7,0%	7,8%	8,5%	9,0%	9,3%	9,6%	9,8%	9,8%
150		1,6%	2,7%	3,5%	4,8%	5,7%	6,4%	6,9%	7,3%	7,6%	7,8%	8,0%	8,0%
200		1,4%	2,4%	3,0%	4,2%	4,9%	5,5%	6,0%	6,4%	6,6%	6,8%	6,9%	6,9%
250		1,2%	2,1%	2,7%	3,7%	4,4%	5,0%	5,4%	5,7%	5,9%	6,1%	6,2%	6,2%
300		1,1%	1,9%	2,5%	3,4%	4,0%	4,5%	4,9%	5,2%	5,4%	5,5%	5,6%	5,7%
350		1,0%	1,8%	2,3%	3,1%	3,7%	4,2%	4,5%	4,8%	5,0%	5,1%	5,2%	5,2%
400		1,0%	1,7%	2,1%	2,9%	3,5%	3,9%	4,2%	4,5%	4,7%	4,8%	4,9%	4,9%
450		0,9%	1,6%	2,0%	2,8%	3,3%	3,7%	4,0%	4,2%	4,4%	4,5%	4,6%	4,6%
500		0,9%	1,5%	1,9%	2,6%	3,1%	3,5%	3,8%	4,0%	4,2%	4,3%	4,4%	4,4%
550		0,8%	1,4%	1,8%	2,5%	3,0%	3,3%	3,6%	3,8%	4,0%	4,1%	4,2%	4,2%
600		0,8%	1,4%	1,7%	2,4%	2,9%	3,2%	3,5%	3,7%	3,8%	3,9%	4,0%	4,0%
650		0,8%	1,3%	1,7%	2,3%	2,7%	3,1%	3,3%	3,5%	3,7%	3,8%	3,8%	3,8%
700		0,7%	1,3%	1,6%	2,2%	2,6%	3,0%	3,2%	3,4%	3,5%	3,6%	3,7%	3,7%
750		0,7%	1,2%	1,6%	2,1%	2,6%	2,9%	3,1%	3,3%	3,4%	3,5%	3,6%	3,6%
800		0,7%	1,2%	1,5%	2,1%	2,5%	2,8%	3,0%	3,2%	3,3%	3,4%	3,4%	3,5%
850		0,7%	1,1%	1,5%	2,0%	2,4%	2,7%	2,9%	3,1%	3,2%	3,3%	3,3%	3,4%
900		0,7%	1,1%	1,4%	2,0%	2,3%	2,6%	2,8%	3,0%	3,1%	3,2%	3,3%	3,3%
950		0,6%	1,1%	1,4%	1,9%	2,3%	2,5%	2,8%	2,9%	3,0%	3,1%	3,2%	3,2%
1000		0,6%	1,1%	1,4%	1,9%	2,2%	2,5%	2,7%	2,8%	3,0%	3,0%	3,1%	3,1%
1050		0,6%	1,0%	1,3%	1,8%	2,2%	2,4%	2,6%	2,8%	2,9%	3,0%	3,0%	3,0%
1100		0,6%	1,0%	1,3%	1,8%	2,1%	2,4%	2,6%	2,7%	2,8%	2,9%	2,9%	3,0%
1150		0,6%	1,0%	1,3%	1,7%	2,1%	2,3%	2,5%	2,6%	2,8%	2,8%	2,9%	2,9%
1200		0,6%	1,0%	1,2%	1,7%	2,0%	2,3%	2,5%	2,6%	2,7%	2,8%	2,8%	2,8%
1250		0,6%	0,9%	1,2%	1,7%	2,0%	2,2%	2,4%	2,5%	2,6%	2,7%	2,8%	2,8%
1300		0,5%	0,9%	1,2%	1,6%	1,9%	2,2%	2,4%	2,5%	2,6%	2,7%	2,7%	2,7%
1350		0,5%	0,9%	1,2%	1,6%	1,9%	2,1%	2,3%	2,4%	2,5%	2,6%	2,7%	2,7%
1400		0,5%	0,9%	1,1%	1,6%	1,9%	2,1%	2,3%	2,4%	2,5%	2,6%	2,6%	2,6%
1450		0,5%	0,9%	1,1%	1,5%	1,8%	2,1%	2,2%	2,4%	2,5%	2,5%	2,6%	2,6%
1500		0,5%	0,9%	1,1%	1,5%	1,8%	2,0%	2,2%	2,3%	2,4%	2,5%	2,5%	2,5%

KONTROLA REALIZACJI I JAKOŚCI BADANIA W TNS OBOP

TNS OBOP posiada ogólnopolską sieć doświadczonych, wieloletnich współpracowników terenowych – koordynatorów i ankieterów. Niezależnie od typu badania czy stosowanej metody badawczej, TNS OBOP poświęca wiele uwagi zagadnieniom kontroli sieci ankieterskiej. Proces ten jest wieloetapowy i zaczyna się jeszcze przed rozpoczęciem badania:

- I etap kontroli: odpowiedni dobór pracowników terenowych, czyli staranna rekrutacja ankieterów i koordynatorów szczególnie pod względem posiadanych predyspozycji do wykonywania tego rodzaju pracy;
- II etap kontroli: szkolenia zarówno ogólne - dotyczące podstawowych zasad pracy ankieterskiej, jak i szczegółowe – organizowane na potrzeby konkretnych projektów badawczych;
- III etap kontroli: kontrola terenowa po przeprowadzeniu badania w stosunku do pomiarów realizowanych bezpośrednio w terenie bez względu na wykorzystaną technikę.

Kontrola terenowa spełnia dwa podstawowe cele:

- **poznawczy**, pozwalający dowiedzieć się jak pracują ankieterzy, jak są postrzegani przez respondentów, jak respondenci odbierają badania i jaki jest ich stosunek do badań oraz jakie błędy są najczęściej popełniane;
- **pragmatyczny**, służący ocenie pracy ankieterów, wykrywaniu nieprawidłowości i uchybień w ich działalności, minimalizowaniu błędów poprzez doszkalanie oraz stosowanie systemu kar i nagród.

Nadrzędnym celem kontroli badań jest **utrzymanie i zapewnienie wysokiej jakości i rzetelności badań**. Dobór ankieterów do kontroli, przede wszystkim terenowej, dokonuje się według kryteriów doboru celowego z elementami doboru losowego. Jednostką analizy jest ankieter, a następnie region. Kontrolę realizuje się przy użyciu odpowiednich kwestionariuszy kontrolnych:

- bezpośrednio przez sieć kontrolerów regionalnych i wysyłanych z Warszawy,
- telefonicznie przez kontrolerów operujących z Warszawy.

Narzędziem pomocniczym w procesie kontroli bezpośredniej i pośredniej jest stały **monitoring badań** ze względu na:

- liczbę ankieterów zaangażowanych w badanie,
- liczbę wywiadów zrealizowanych przez danego ankietera,
- datę przeprowadzenia i czas rozpoczęcia wywiadu,

- liczbę odmów,
- liczbę odebranych kart zapowiednich na poziomie ankietera, regionu oraz całego badania.

W przypadku badań prowadzonych techniką CATI zasadniczym elementem kontroli jest nadzór systemu NIPO nad realizacją badania, który zapewnia 100% poprawności realizacji wywiadu, nie pozwalając ankieterom na pominięcie czy też przeciwnie – zadanie niepotrzebnych pytań. NIPO kontroluje czas realizacji ankiety, a nawet kolejność zaznaczania odpowiedzi w pytaniach wieloodpowiedziowych. System pilnuje również poprawności doboru respondenta, nie pozwalając na realizację badania z niewłaściwą osobą.

TNS OBOP wszystkie projekty badawcze realizuje zgodnie ze standardami przyjętymi przez OFBOR. W 2000 roku jako jedni z pierwszych przystąpiliśmy do Programu Kontroli Jakości Pracy Ankietera.